

ЛИСТОПАД
2022

СУЧАСНА НАУКА ТА ВИЩА ОСВІТА

1. Політика в галузі освіти.....	1
2. Організація вищої освіти.....	3
3. Рейтингові вимірювання.....	5
4. Управління якістю вищої освіти.....	5
5. Вища школа за напрямками підготовки.....	6
6. Вища освіта за кордоном.....	10
7. Академічна мобільність. Навчання іноземних студентів.....	12
8. Організація навчальної роботи. Методи та форми.....	13
9. Підготовка науково-педагогічних кадрів.....	14
10. Дистанційна освіта.....	15
11. Професорсько-викладацький склад.....	16
12. Організація наукової та науково-дослідної роботи.....	16
13. Стартани.....	17
14. Наукометрія.....	18
15. Академічна доброчесність.....	18
16. Освіта дорослих.....	18
17. Формування особистості.....	18
18. Сумський державний університет.....	19

1. Політика в галузі освіти

1. Україна. Кабінет Міністрів

Деякі питання використання коштів з рахунка для задоволення потреб освіти і науки : постанова Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2022 р. № 1256 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. — 2022. — № 241. — 11 листопада. — С. 6.

2. **Україна. Кабінет Міністрів**
Про внесення змін до Положення про Міністерство освіти і науки України : постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2022 р. № 1211 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. — 2022. — № 234. — 2 листопада. — С. 4.
3. **Україна. Кабінет Міністрів**
Про призначення академічної стипендії Кабінету Міністрів України студентам закладів вищої освіти : розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2022 р. № 1001-р / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. — 2022. — № 242. — 12 листопада. — С. 10.
Серед отримувачів — Никоненко А. В., студентка Сумського державного університету.
4. **Україна. Кабінет Міністрів**
Про реалізацію експериментального проекту щодо формування та застосування єДокумента про освіту : постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2022 р. № 1242 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. — 2022. — № 239. — 9 листопада. — С. 9.
5. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про затвердження Програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності «Кібербезпека» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 4 листопада 2022 р. № 980 // Освіта.ua. — 2022. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/87889/
6. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 221 Стоматологія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 15 листопада 2022 р. № 1023 // Освіта.ua. — 2022. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/87876/
7. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про оголошення у 2022 році конкурсного відбору проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених : наказ Міністерства освіти і науки України від 9 листопада 2022 р. № 996// Освіта.ua. — 2022. — URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/87711/

8. **Україна. Міністерство освіти і науки**
Про проведення у 2022 році конкурсного відбору фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок : наказ Міністерства освіти і науки України від 17 листопада 2022 р. № 1032 // Освіта.ua. – 2022. – URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/87750/

2. Організація вищої освіти

9. **Diffusion** of International Projects Ecosystem and Human Resources Management in Universities = Дифузія міжнародної проєктної екосистеми та управління людськими ресурсами в університетах / I. Dobroskok, N. Rzhavska, L. Basiuk et al. // Професійна освіта: методологія, теорія та технології. — 2022. — Вип. 15. — С. 111-132.
10. **Improving** positioning strategies of Ukrainian higher education institutions in the international information space under the conditions of reforming higher education = Удосконалення стратегій позиціонування закладів вищої освіти України в міжнародному інформаційному просторі в умовах реформування вищої освіти / I. V. Shcherbak // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 27-30.
11. **Kapeliushna T. V.** Study of approaches to defining the concepts of globalization and internationalization in higher education = Вивчення підходів до визначення понять "глобалізація" та "інтернаціоналізація" у вищій освіті / Т. В. Капеліушна // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 1. — С. 22-25.
12. **Khoruzha L.** Recognition of foreign educational documents (nostrification) in Ukraine = Визнання іноземних документів про освіту (нострифікація) в Україні / L. Khoruzha, S. Kovalenko, N. Bovtruk // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. — 2022. — № 2 (51). — С. 192-196.
13. **Komljenovic J.** Where is Value in Digital Higher Education: From Commodities to Assets = Де цінність цифрової вищої освіти: від товарів до активів / J. Komljenovic // International Higher Education. — 2022. — No. 111. — P. 9-11.
14. **Mospan N.** Higher education and the labour market in Ukraine: trends and challenges = Вища освіта та ринок праці в Україні: тенденції та виклики / N. Mospan // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2022. — № 3. — С. 7-14.

15. **Виткалов С.** Галузь культури і вища школа: пошук взаємодії в умовах трансформації (полемічні нотатки) / С. Виткалов, В. Виткалов // Вища школа. — 2022. — № 1-2. — С. 69-75.
16. **Гуралюк А. Г.** Особливості підготовки сучасних фахівців в умовах відкритого освітнього середовища закладів вищої освіти / А. Г. Гуралюк // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 1. — С. 9-13.
17. **Дубров О. М.** Моделі державної підтримки національних систем вищої освіти / О. М. Дубров, Г. В. Ортіна // Наукові інновації та передові технології. — 2022. — № 10 (12). — С. 26-40.
18. **Желанова В. В.** Мультимедійний супровід інноваційних аспектів сучасної вищої освіти / В. В. Желанова // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. — 2022. — № 2 (51). — С. 50-53.
19. **Жумбей М. М.** Цифрова трансформація освіти в умовах російсько-української війни / М. М. Жумбей, Н. І. Савчук, Л. В. Філіпенко // Перспективи та інновації науки. — 2022. — № 12 (17). — С. 89-99.
20. **Кобрій О.** Європейський вимір у визначенні змістових напрямів модернізації / О. Кобрій, М. Брода // Молодь і ринок. — 2022. — № 7-8. — С. 83-88.
21. **Кравченко О.** До питання про гендерний аудит закладу вищої освіти / О. Кравченко, А. Войтовська // Соціальна робота та соціальна освіта. — 2022. — № 2 (9). — С. 209-217.
22. **Назаренко Л.** Адаптивна організаційна структура управління як чинник ефективного менеджменту організації / Л. Назаренко // Нова педагогічна думка. — 2022. — № 1. — С. 9-15.
23. **Погребняк В.** Стандарти та програми у вищій освіті України: підсумки дослідження / В. Погребняк, О. Дашковська // Проблеми освіти. — 2022. — № 2 (97). — С. 23-42.
24. **Подпльота С.** Переваги студентського тьюторства у провідних закладах вищої освіти / С. Подпльота // Проблеми освіти. — 2022. — № 2 (97). — С. 43-60.
25. **Савка І. В.** Комплексне моделювання методичної діяльності у закладах закладів передвищої та вищої освіти / І. В. Савка, М. В. Опачко, О. І. Чернописька // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 70-73.

26. **Супрун А. Г.** Управління знаннями як нова стратегія інноваційного розвитку / А. Г. Супрун, І. І. Прудченко, В. В. Тесленко // Наукові інновації та передові технології. — 2022. — № 10 (12). — С. 425-435.
27. **Сущенко Л. О.** Цифрова трансформація закладів вищої освіти в умовах діджиталізації суспільства: виклики і перспективи / Л. О. Сущенко, О. О. Андрющенко, П. Р. Сущенко // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. — 2022. — № 2 (51). — С. 157-162.
28. **Таяновський В. О.** Сутність і генеза академічної свободи студентів сучасного університету / В. О. Таяновський // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. — 2022. — № 2 (51). — С. 163-166.
29. **Яременко Л. М.** Аналіз ринку освітніх послуг національної системи вищої освіти як фактор конкурентоспроможності економіки / Л. М. Яременко, В. В. Малишко, Б. О. Петрик // Економіка та держава. — 2022. — № 9. — С. 104-111 .

3. Рейтингові вимірювання

30. **Huang F.** Are Global University Ranking Tables Still Valued in China? = Чи все ще цінуються глобальні рейтингові таблиці університетів у Китаї?/ F. Huang, G. A. Postiglione // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 37-38.

4. Управління якістю вищої освіти

31. **Ілійчук Л.** Феномен якості вищої освіти у сучасному науковому дискурсі / Л. Ілійчук // Проблеми освіти. — 2022. — № 2 (97). — С. 5-22.

5. Вища школа за напрямками підготовки та технології викладання відповідних дисциплін

Військова освіта

32. **Development** of professional military education in institutions of higher military education = Розвиток системи професійної військової освіти у національних закладах вищої військової освіти / Н. V. Karakurkchi, A. O. Shutov, V. M. Osaulenko, T. S. Aksanov // Перспективи та інновації науки. — 2022. — № 12 (17). — С. 11-22.

Екологічна освіта

33. **The role** of environmental education in society's development = Роль екологічної освіти в розвитку суспільства / А. В. Kostyshyn, Z. T. Kostyshyn, U. R. Lukach et al. // Art of Medicine. — 2022. — № 1. — P. 128-137.

Економічна освіта

34. **Колотуха С.** Перспективи розвитку дистанційного навчання при викладанні економічних дисциплін / С. Колотуха, Н. Гвоздей // Вища школа. — 2022. — № 1-2. — С. 19-25.
35. **Савчук Б.** Використання коучингових технік подолання опору та налагодження зворотного зв'язку у підготовці майбутнього менеджера / Б. Савчук, Р. Котенко, Л. Прокопів // Нова педагогічна думка. — 2022. — № 2. — С. 3-7.

Інженерно-технічна освіта

36. **Каплун В.** Особливості фундаментальної підготовки інженерних кадрів у кризових умовах / В. Каплун, Н. Батечко, Л. Панталієнко // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2022. — № 3. — С. 15-23.

ІТ-освіта

37. **Кобильник Т.** Методичні особливості навчання вбудованих структур даних мови Python / Т. Кобильник // Молодь і ринок. — 2022. — № 7-8. — С. 44-48.
38. **Шліхта Г.** Аксіологічний підхід до реалізації професійної підготовки майбутніх фахівців ІТ-галузі / Г. Шліхта // Інноватика у вихованні. — 2022. — Вип. 16. — С. 240-251.
39. **Шліхта Г.** Ціннісно-деонтологічні аспекти професійної підготовки майбутніх фахівців ІТ-галузі / Г. Шліхта // Нова педагогічна думка. — 2022. — № 1. — С. 44-49.

Медична освіта

40. **Modern achievements and prospects for the development of higher medical education: Ukrainian realities = Сучасні досягнення і перспективи розвитку вищої медичної освіти: українські реалії / I. Radziievska, G. Trepet, N. Radzikhovska et al. // Amazonia Investiga. — 2022. — Vol. 11, No 55. — P. 114-123.**
41. **Wu A.** Internationalization of Medical Education – Concepts and Approaches for Action = Інтернаціоналізація медичної освіти – концепції та підходи до дій / А. Wu // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 23-24.
42. **Резніков Ю. П.** Формування фахових компетентностей майбутніх лікарів під час дистанційного навчання / Ю. П. Резніков, А. С. Наволокіна // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 65-69.
43. **Стечак Г. М.** Формування мовленнєво-комунікативних компетентностей здобувачів вищої медичної освіти в умовах дистанційного (змішаного) навчання / Г. М. Стечак, О. С. Гришина, Ю. М. Лукаш // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 74-78.

Природничо-математична освіта

44. **Особливості** експериментальної підготовки майбутніх хіміків у закладі вищої освіти / О. Ю. Авдеєва, О. В. Анічкіна, О. М. Камінський та ін. // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 1. — С. 30-36.
45. **Павелків О.** Особливості вивчення дисциплін математичного циклу в закладі вищої освіти в умовах змішаного навчання / О. Павелків, С. Петренко // Інноватика у вихованні. — 2022. — Вип. 16. — С. 190-203.

Психологія

46. **Психологічні** особливості розвитку професійно важливих якостей майбутнього психолога у закладі вищої освіти / О. Брюховецька, А. Гусєв, Т. Чаусова, Л. Інжигєвська // Вісник післядипломної освіти. Серія Соціальні та поведінкові науки. — 2022. — Вип. 22. — С. 47-62.

Соціальна робота

47. **Коляда Н.** Міжнародний досвід підготовки докторів філософії з соціальної роботи / Н. Коляда, О. Кравченко, Т. Коляда // Соціальна робота та соціальна освіта. — 2022. — № 2 (9). — С. 309-327.
48. **Кочубей Т.** Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з різними групами клієнтів: з досвіду роботи / Т. Кочубей // Соціальна робота та соціальна освіта. — 2022. — № 2 (9). — С. 262-271.

Управління освітою

49. **Щербяк Ю.** Використання технології коучингу у формуванні когнітивної гнучкості майбутнього менеджера освіти / Ю. Щербяк // Молодь і ринок. — 2022. — № 7-8. — С. 11-16.

Фізичне виховання. Спорт

50. **Банах В. І.** Готовність здобувачів вищої освіти до фізичної активності / В. І. Банах // Перспективи та інновації науки. — 2022. — № 12 (17). — С. 23-32.

51. **Король А. М.** Зміст педагогічного процесу фізичного виховання в вищій школі / А. М. Король, Г. Г. Рева // Наукові інновації та передові технології. — 2022. — № 11 (13). — С. 340-350.
52. **Стадник В.** Педагогічні основи психологічного забезпечення процесу фізичного виховання здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану / В. Стадник // Інноватика у вихованні. — 2022. — Вип. 16. — С. 132-140.

Філологічна освіта

Іноземні мови

53. **Mammadova M.** Application and significance of contemporary technology in english language learning = Застосування та значення сучасних технологій у вивченні англійської мови / М. Mammadova // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 195-198.
54. **Teaching foreign languages efficiently: the role of creative writing =** Ефективне навчання іноземним мовам: роль креативного письма / А. Durdas, Т. Harbuza, Yu. Radchenko, Н. Starosta // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2022. — № 3. — С. 33-38.
55. **Дистанційні** освітні технології при навчанні іноземної мови / А. О. Штурба, К. Ю. Подуфалова, Д. А. Кочмар, Я. В. Поченюк // Перспективи та інновації науки. — 2022. — № 12 (17). — С. 235-249.
56. **Зеленська О. П.** Навчання аспірантів монологу-міркування на заняттях з іноземної мови у нелінгвістичній аспірантурі / О. П. Зеленська // Наукові інновації та передові технології. — 2022. — № 10 (12). — С. 332-344.
57. **Левицька Л. Я.** Впровадження інноваційних методик вивчення іноземної мови у вищій школі / Л. Я. Левицька, Л. М. Терлецька, Ю. О. Кузьменко // Перспективи та інновації науки. — 2022. — № 12 (17). — С. 147-160.
58. **Підвищення** мовленнєвих компетенцій з іноземної мови в професійній діяльності майбутніх фахівців / Т. В. Малик, А. А. Даниляк, Г. О. Грицик, М. Р. Мацькович // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 46-51.
59. **Романова О. В.** Актуальні методи використання комп'ютерних технологій у навчанні англійської мови студентів немовних ЗВО / О. В. Романова, О. В. Мудрик // Перспективи та інновації науки. — 2022. — № 12 (17). — С. 416-426.

6. Вища освіта за кордоном

60. **Altbach P. G.** Academic Globalization: Where Did We Come from? Where Are We Going? = Академічна глобалізація: звідки ми прийшли? Куди ми йдемо? / P. G. Altbach, J. Salmi // International Higher Education. — 2022. — No. 111. — P. 7-9.
61. **Altbach P. G.** Missing from UNESCO's Roadmap for the Future: The Research Mission of Universities = Відсутність у Дорожній карті ЮНЕСКО для майбутнього: дослідницька місія університетів / P. G. Altbach, H. de Wit // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 13-14.
62. **Buckner E.** The Global Longitudinal University Enrollment Dataset (GLUED) = Глобальний довгостроковий набір даних про зарахування до університетів / E. Buckner // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 9-11.
63. **Fan L.** Commercial Monopoly or Open Research: China's National Knowledge Infrastructure = Комерційна монополія чи відкрите дослідження: китайська національна інфраструктура знань / L. Fan, L. Yang // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 33-34.
64. **Foreign Academics in China** = Іноземні вчені в Китаї / Y. Cai, A. B. Štřelcová, G. Marini et al. // International Higher Education. — 2022. — No. 111. — P. 29-30.
65. **Hazelkorn E.** Trends and Propositions to Provoke Debate about the Future of Higher Education = Тенденції та пропозиції, що викликають дискусію про майбутнє вищої освіти / E. Hazelkorn, T. Boland // International Higher Education. — 2022. — No. 111. — P. 33-34.
66. **Ismailov M.** Juggling Between Market, Modernization, and Ideology: Internationalization of Higher Education in Central Eurasia = Жонгливання між ринком, модернізацією та ідеологією: інтернаціоналізація вищої освіти в Центральній Євразії / M. Ismailov, J. H. Morris, C. Faucher // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 20-22.
67. **Kent D. C.** Immigration and Higher Education: Competition for Talent = Імміграція та вища освіта: конкурс талантів / D. C. Kent // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 3-5.
68. **Kim D.** Where Are You From? Career Experiences of Non-US PhD Holders in the United States = Звідки Ви? Досвід кар'єри докторів філософії з інших країн у США / D. Kim, S. Kim // International Higher Education. — 2022. — No. 111. — P. 23-24.

69. **Li M.** International Researchers in Japanese Companies = Міжнародні дослідники в японських компаніях / M. Li, F. Huang // International Higher Education. — 2022. — No. 111. — P. 31-32.
70. **Ma Y.** For Chinese International Students: Stay or Return, That is the Question = Для китайських іноземних студентів: залишитися чи повернутися, ось у чому питання / Y. Ma, C. Yang // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 31-32.
71. **Maldonado-Maldonado A.** You Are Here: UNESCO's Higher Education Roadmap = Ви тут: Дорожня карта ЮНЕСКО щодо вищої освіти / A. Maldonado-Maldonado // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 11-13.
72. **Marcovitch J.** Rethinking São Paulo's Higher Education System / J. Marcovitch = Переосмислення системи вищої освіти Сан-Паулу // International Higher Education. — 2022. — No. 111. — P. 37-38.
73. **Marini G.** Broadening Our Understanding of "International Academic Staff": Nationality as a New Marker of Diversity = Розширення нашого розуміння «міжнародний академічний персонал»: національність як новий маркер різноманітності / G. Marini // International Higher Education. — 2022. — No. 111. — P. 25-26.
74. **Martel M.** In-Person or Virtual Study for International Students in the United States? = Особисте чи віртуальне навчання для іноземних студентів у Сполучених Штатах? / M. Martel // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 27-28.
75. **Pedró F.** North–South Cooperation in Higher Education: Revisiting International Aid Flows = Співпраця Північ-Південь у сфері вищої освіти: перегляд потоків міжнародної допомоги / F. Pedró // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 15-16.
76. **Robertson L. D.** Emergence within Emergency: Kazakhstan's Higher Education System = Поява в умовах надзвичайної ситуації: система вищої освіти Казахстану / D. L. Robertson, N. Bayetova // International Higher Education. — 2022. — No. 111. — P. 35-36.
77. **Robinson N.** Will Experiences of Doctoral Study in China influence African Academic Practice? = Чи вплине досвід докторантури в Китаї на африканську академічну практику? / N. Robinson, D. Mills // International Higher Education. — 2022. — No. 111. — P. 19-21.
78. **Vivekanantharasa R.** Higher Education amid Crisis in Sri Lanka = Вища освіта в умовах кризи на Шрі-Ланці / R. Vivekanantharasa, G. Blanco // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 17-18.

79. **Welch A.** Sojourn or Stay: International Academics and Researchers in Australia = Тимчасово жити чи залишитися: міжнародні академіки та дослідники в Австралії / A. Welch // *International Higher Education*. — 2022. — No. 111. — P. 27-28.
80. **Zavale N. C.** Higher Education in Africa: A Complex but Hardly Researched Enterprise = Вища освіта в Африці: складна, але малодосліджена справа / N. C. Zavale // *International Higher Education*. — 2022. — No. 111. — P. 21-23.
81. **Zha Q.** Will China Remain a Top Player in the International Education Market? = Чи залишиться Китай провідним гравцем на міжнародному освітньому ринку? / Q. Zha // *International Higher Education*. — 2022. — No. 112. — P. 29-31.
82. **Марусинець М. М.** Досвід Австрії із забезпечення якості вищої освіти / М. М. Марусинець, О. А. Осередчук // *Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія*. — 2022. — № 13 (1). — С. 49-56.
83. **Пугач В.** Закордонний досвід професійної підготовки майбутніх фахівців засобами дистанційного навчання / В. Пугач // *Нова педагогічна думка*. — 2022. — № 2. — С. 20-27.
84. **Сисоєв О.** Тенденції професійної підготовки фахівців із циркулярної економіки у Республіці Польща / О. Сисоєв // *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. — 2022. — № 3. — С. 84-89.
85. **Стойка О.** Цифрова трансформація вищої освіти в Угорщині / О. Стойка // *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. — 2022. — № 3. — С. 90-95.
86. **Ткачов С. І.** Навчання здобувачів освіти фактчекінгу в американській середній та вищій школі / С. І. Ткачов, Н. О. Ткачова, А. С. Ткачов // *Інноваційна педагогіка*. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 79-82.

7. Академічна мобільність. Навчання іноземних студентів

87. **Wit de H.** International Students in Non-Anglophone Countries: Challenges and Opportunities = Іноземні студенти в неангломовних країнах: виклики та можливості / H. de Wit, L. Wang // *International Higher Education*. — 2022. — No. 111. — P. 13-15.

88. **Oldac Y. I.** Changing Geopolitics of International Student Mobility: Implications for Central Asian Students = Зміна геополітики міжнародної студентської мобільності: наслідки для студентів Центральної Азії / Y. I. Oldac // International Higher Education. — 2022. — No. 112. — P. 25-26.
89. **Резніков Ю. П.** Академічна мобільність як спосіб формування фахових компетентностей іноземних здобувачів вищої медичної освіти / Ю. П. Резніков, А. С. Наволокіна // Наукові інновації та передові технології. — 2022. — № 11 (13). — С. 363-373.

8. Організація навчальної роботи. Методи та форми навчання

90. **Буянова Г.** Вплив інноваційних форм і методів навчання на якість професійної підготовки здобувачів вищої освіти / Г. Буянова, О. Удалова // Проблеми освіти. — 2022. — № 2 (97). — С. 197-207.
91. **Гончаренко-Закревська Н. В.** Формування іншомовної комунікативної компетентності студентів в умовах цифрофізації / Н. В. Гончаренко-Закревська, Н. М. Дюканова // Наукові інновації та передові технології. — 2022. — № 10 (12). — С. 311-319.
92. **Горбатюк Р. М.** Соціальні мережі як інструменти формування інформаційного освітнього середовища закладу вищої освіти / Р. М. Горбатюк, В. В. Кабак // Професійна освіта: методологія, теорія та технології. — 2022. — Вип. 15. — С. 92-110.
93. **Демченко В. А.** Особливості інтерактивного навчання студентів у ЗВО / В. А. Демченко, Л. С. Колодіна, Л. М. Кібенко // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 1. — С. 72-75.
94. **Димань Т.** Актуальні проблеми змішаного навчання у системі вищої освіти / Т. Димань // Вища школа. — 2022. — № 1-2. — С. 7-18.
95. **Крупко С.** Електронні освітні ресурси: реалії сучасного освітнього середовища / С. Крупко // Проблеми освіти. — 2022. — № 2 (97). — С. 226-238.
96. **Морозова М. Е.** Розвиток навчальної мотивації здобувачів вищої освіти / М. Е. Морозова // Наукові інновації та передові технології. — 2022. — № 10 (12). — С. 395-406.

97. **Пилипенко Н. М.** Психолого-педагогічні чинники розвитку мотивації студентів до навчання у закладі вищої освіти / Н. М. Пилипенко, В. В. Пилипенко // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 9-11.
98. **Рахманов В.** Особливості індивідуального підходу до підготовки майбутніх фахівців в умовах освітньо-інформаційного середовища технічного університету / В. Рахманов // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія. — 2022. — № 20.
99. **Савлук О.** Комп'ютерна графіка: можливості інформаційних технологій у системі вищої освіти / О. Савлук // Молодь і ринок. — 2022. — № 7-8. — С. 52-56.
100. **Теличко Н. В.** Тестування як один з науково обґрунтованих дослідницьких методів педагогічного вимірювання та оцінювання / Н. В. Теличко // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. — 2022. — № 2 (51). — С. 167-170.
101. **Шелевер О. В.** Хмарні технології в закладах освіти: особливості, переваги, інструменти / О. В. Шелевер, О. М. Павленко, В. І. Лукашук // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 204-207.
102. **Яндола К. О.** Використання соціальних медіа в проєктних технологіях навчання / К. О. Яндола // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 83-87.

9. Підготовка науково-педагогічних кадрів. Підвищення кваліфікації викладачів

103. **Артюшина М. В.** Сучасні освітні технології у теорії та практиці підготовки здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності / М. В. Артюшина, О. Ю. Саркісова // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія. — 2022. — № 20.
104. **Гудінова І. Л.** Дискурсивне конструювання професійного досвіду працівниками освіти / І. Л. Гудінова // Наукові перспективи. — 2022. — № 10 (28). — С. 356-369.
105. **Капралова І.** Мотивація професійного саморозвитку викладачів закладів вищої освіти / І. Капралова, Н. Шаповаленко, О. Бульвінська // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. — 2022. — № 3. — С. 62-69.

106. **Потапчук Т. В.** Цифрові технології у професійно-педагогічному розвитку педагога / Т. В. Потапчук, І. Л. Пукас // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки. — 2022. — № 1. — С. 103-110.
107. **Формування** навчально-дослідницької діяльності майбутніх бакалаврів та магістрів філології на базі аутентичних франкомовних текстів / М. О. Князян, Д. Х. Романюк, Т. В. Телецька, Т. В. Весна // Перспективи та інновації науки. — 2022. — № 12 (17). — С. 125-135.
108. **Формування** стратегій іншомовної професійної комунікації бакалаврів та магістрів філології: методологічне підґрунтя та методи / М. О. Князян, Д. Х. Романюк, Т. В. Весна, Т. В. Телецька // Наукові інновації та передові технології. — 2022. — № 11 (13). — С. 329-339.
109. **Шаповалова Т.** Проблеми формування соціального капіталу в університетському середовищі / Т. Шаповалова // Соціальна робота та соціальна освіта. — 2022. — № 2 (9). — С. 165-175.

10. Дистанційна освіта

110. **Березяк К. М.** Особливості дистанційного навчання під впливом воєнної ситуації в Україні / К. М. Березяк, З. Ю. Тенькова, В. С. Шкраб'юк // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 1. — С. 141-144.
111. **Дистанційна** освіта: позитивні і негативні аспекти / Є. А. Коровяка, В. Л. Хоменко, О. А. Пащенко, Т. М. Калюжна // Наукові інновації та передові технології. — 2022. — № 10 (12). — С. 376-384.
112. **Дистанційна** робота як складова навчання сучасного вищого освітнього закладу в умовах воєнного часу / Т. В. Кулікова, Т. М. Дорошенко, В. В. Мацько, І. В. Шаляпіна // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 1. — С. 207-209.
113. **Дистанційне** навчання у вищій школі: проблеми та переваги / С. О. Коваленко, В. М. Гавій, С. О. Приплавко, Л. О. Лобань // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки. — 2022. — № 1. — С. 91-96.

11. Професорсько-викладацький склад

114. **Аналіз** результатів дослідження педагогічного досвіду викладачів в умовах дистанційного навчання / Н. В. Сидорова, Ю. В. Доценко, В. В. Думанська, О. О. Калінін // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 126-130.
115. **Балахтар К.** Резильєнтність викладача ЗВО в умовах військового стану / К. Балахтар // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія. — 2022. — № 20.
116. **Гадяк І. В.** Тьюторська майстерність — основа викладача вищої школи / І. В. Гадяк // Наукові інновації та передові технології. — 2022. — № 10 (12). — С. 293-300.
117. **Загура Ф.** Професійна діяльність викладачів фізичного виховання у закладах вищої освіти: нормативно-правовий дискурс / Ф. Загура // Молодь і ринок. — 2022. — № 7-8. — С. 48-52.
118. **Лепшеєва М. С.** Засоби формування іміджу викладача закладу вищої освіти / М. С. Лепшеєва // Перспективи та інновації науки. — 2022. — № 12 (17). — С. 161-170.
119. **Лютко О.** Розвиток оцінювально-аналітичної компетентності педагога як умова дотримання професійного стандарту / О. Лютко, В. Зиль // Нова педагогічна думка. — 2022. — № 2. — С. 8-13.
120. **Медвідь Л.** Інноваційна діяльність викладача у вищому навчальному закладі / Л. Медвідь // Вища школа. — 2022. — № 1-2. — С. 26-46.
121. **Чередник Л. М.** Цифрові компетентності викладача закладу вищої освіти в умовах викликів сьогодення / Л. М. Чередник, Н. О. Діра, П. П. Андрусик // Інноваційна педагогіка. — 2022. — Вип. 51, Т. 2. — С. 199-203.
122. **Шендерук О. Б.** Реадаптація науково-педагогічних працівників в умовах воєнного стану / О. Б. Шендерук, О. П. Биконя // Наукові інновації та передові технології. — 2022. — № 10 (12). — С. 474-483.

12. Організація наукової та науково-дослідної роботи

123. **Допомога й підтримка** для українських дослідників, бібліотекарів, науковців-початківців та студентів : ресурсний центр "Elsevier" продовжує надавати підтримку українській науковій спільноті // Вища школа. — 2022. — № 1-2. — С. 4-6.

124. **Кабінет Міністрів** ухвалив проєкт закону "Про інноваційні парки" // Вища школа. — 2022. — № 1-2. — С. 4.
125. **Карлаш Т.** Європейський вектор українознавчої науки : Всеукраїнська науково-практична конференція «Українознавство в системі національної освіти, науки, гуманітарної політики держави», яка відбулася у приміщенні Науково-дослідного інституту українознавства МОН України, обговорила низку проблем, які постали перед гуманітаріями під час широкомасштабної російсько-української війни / Т. Карлаш, Л. Остролицька // Світ. — 2022. — № 43-44. — листопад. — С. 7.
126. **Локтєв В.** Жодні зміни неможливі, якщо їм опирається більшість / В. Локтєв // Світ. — 2022. — № 43-44.- листопад. — С. 6.
На засіданні Президії НАН України її президент А. Г. Загородній звернувся до членів Президії з проханням долучитися до обговорення матеріалів, де йшлося про реформу НАН та галузевих академій
127. **Носко М.** Науково-дослідницька робота студентів як складова частина підготовки до соціально-педагогічної діяльності / М. Носко, О. Мехед // Наука і освіта. — 2022. — № 2. — С. 39-43.
128. **Остролицька Л.** Інноваційна трансформація України — інвестиція у стабільність Європи : після нашої перемоги постане нова високотехнологічна країна з міцною економікою і високими стандартами життя. Про це йшлося на XI Фестивалі інноваційних проєктів «Sikorsky Challenge 2022: Інноваційна трансформація України» / Л. Остролицька // Світ. — 2022. — № 41-42. — листопад. — С. 1, 4.
129. **Переможці** XI Фестивалю інноваційних проєктів «Sikorsky Challenge 2022: Інноваційна трансформація України» // Світ. — 2022. — № 41-42. — листопад. — С. 6.
130. **Чирва Г. М.** Теоретико-методичні засади підготовки науково-педагогічних кадрів з менеджменту до дослідницько-інноваційної діяльності / Г. М. Чирва // Соціальна робота та соціальна освіта. — 2022. — № 2 (9). — С. 328-335.

13. Стартапи

131. **Галата С.** Інфраструктура та промисловий хайтек: І тепло для тілу, і борщик для ЗСУ : фестиваль стартапів / С. Галата // Світ. — 2022. — № 41-42. — листопад. — С. 6.

132. **Кулик Н.** Енергетична і екологічна безпека: Зберегти енергію, врятувати довкілля : фестиваль стартапів / Н. Кулик // Світ. — 2022. — № 41-42. — листопад. — С. 7.
133. **Шулікін Д.** Біомедична інженерія та здоров'я людини: Розумна рукавичка й операції з плазмовим різанням : фестиваль стартапів / Д. Шулікін // Світ. — 2022. — № 41-42. — листопад. — С. 5.
134. **Шулікін Д.** Оборона і безпека: Перемагати ворога і лікувати «рани війни» : фестиваль стартапів / Д. Шулікін // Світ. — 2022. — № 41-42. — листопад. — С. 5.

14. Наукометрія

135. **Технологія** використання наукометричної бази даних Scopus для оцінювання результативності педагогічних досліджень / О. М. Спірін, Т. А. Вакалюк, І. С. Мінтій та ін. // Вісник післядипломної освіти. Серія Педагогічні науки. — 2022. — Вип. 22. — С. 116-136.

15. Академічна доброчесність

136. **Сокол М. О.** Особливості академічної доброчесності НДР студентів природничих спеціальностей / М. О. Сокол, Г. А. Русин, І. Ю. Фекета // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. — 2022. — № 2 (51). — С. 149-152.

16. Освіта дорослих

137. **Любарець В.** Перспективи управління розвитком освіти дорослих в умовах воєнного та післявоєнного стану України / В. Любарець, І. Яковенко // Вища освіта України. — 2022. — № 3. — С. 55-64.

17. Формування особистості

138. **Biben A. V.** Student's democratic values formation a guarantee of guarantee of higher education quality = Формування демократичних цінностей у студентів – запорука якісної вищої освіти / A. V. Biben // Art of Medicine. — 2022. — № 1. — P. 115-119.

139. **Khrystiuk S. B.** The formation of personality leadership qualities in higher educational institutions = Формування лідерських якостей особистості у закладах вищої освіти / S. B. Khrystiuk // Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. — 2022. — № 13 (1). — С. 81-88.
140. **Будегай В. А.** Особливості формування інклюзивної культури студентів закладів вищої освіти / В. А. Будегай // Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. — 2022. — № 13 (1). — С. 24-30.

18. Сумський державний університет

141. **Платформа «Labster»** для віртуальних лабораторій та інтерактивної науки відкриває нові можливості для України : Міністерство освіти і науки України та «Labster» – провідна платформа для віртуальних лабораторій та інтерактивної науки, оголосили про співпрацю. Декілька університетів в Україні протягом останніх кількох тижнів скористалися пропозицією платформи «Labster» і почали впроваджувати симуляції від платформи «Labster» як частину своїх курсів. Серед них Сумський державний університет // Міністерство освіти і науки України. — 2022. — 28 листопада. — URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/platforma-labster-dlya-virtualnih-laboratorij-ta-interaktivnoyi-nauki-vidkrivaye-novi-mozhливosti-dlya-ukrayini>
142. **Проект Еразмус+** для розвитку цифрових навичок в сім'ї мігрантів та біженців : серед партнерів проекту — Сумський державний університет // Громадський Простір. — 2022. — 30 листопада. — URL: <https://www.prostir.ua/?news=proekt-erazmus-dlya-rozvytku-tsyfrovyh-navychok-v-simji-mihrantiv-ta-bizhentsiv>
143. **Сумський** державний університет потрапив у рейтинг кращих університетів світу : Сумський держуніверситет потрапив у рейтинг кращих університетів світу за висновками агенції Times Higher Education та лідирує серед вітчизняних вишів. Про це 9 листопада на спеціальній пресконференції розповіли в університеті / Суспільне Суми // YouTube. — 2022. — 9 листопада. — URL: <https://www.youtube.com/watch?v=MRfMkJz8lpU>

144. У Сумському державному університеті запрацювали пункти освітньої незламності : з метою організації якісного освітнього процесу органи студентського самоврядування Сумського державного університету ініціювали створення «Пунктів освітньої незламності» для здобувачів вищої освіти та викладачів // Міністерство освіти і науки України. — 2022. — 1 грудня. — URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/u-sumskomu-derzhavnomu-universiteti-zapracuyovali-punkti-osvitnoyi-nezlamnosti>

БІБЛІОТЕКА

СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

НАШІ КОНТАКТИ:
+38 (0542) 68-79-29
info@library.sumdu.edu.ua
www.library.sumdu.edu.ua